

toipumisen kannalta tärkeässä roolissa, eikä sitä tulisi lamata lääkähoidolla. Vakavasti sairailta koirilla yskänrefleksi saattaa puuttua kokonaan tai olla heikentynyt. Tästä syystä fysikaalinen terapia, ns. coupage, jolla pyritään stimuloimaan yskänrefleksiä, on yksi tärkeä tukihoidomuoto erityisesti vakavasti sairailta koirilla. (coupage =koputellaan rintakehää (kylkiä) kuppimuodossa olevilla kämmenillä, pyydä tarvittaessa lääkäriä näyttämään) Myös riittävän pitkä lepo, vähintään kolme viikkoa, on tärkeää toipumisen kannalta.

Keuhkokuumeen ehkäisy

Syytä varsinaisen keuhkokuumeen synnylle ei vielä tiedetä, eikä minkä vuoksi juuri irlanninsusikoira on erityisen altis saamaan vakavan keuhkokuumeen. Yleisesti ajatellaan, että koirarodut joilla on syvä- ja kapea rintakehä, olisivat alttiimpia keuhkokuumeelle. Irlanninsusikoirilla, joilla keuhkokuume on uusiutunut toistuvasti, on todettu pysyvä muutoksia keuhkoputkien seinämissä (ns. bronkiektasia I. keuhkoputkenlaajentuma), joiden tiedetään ihmisillä altistavan uusiutuvan keuhkokuumeen synnylle.

Lieviinkin oireisiin kannattaa aina suhtautua vakavasti ja reagoida nopeasti.

Mikäli koiralla on jo todettu osittainen kurkunpään halvaus, ruokatorvenlaajentuma tai muu aspiraatiopneumonialle altistava sairaus, kannattaa koiran ruokailuun kiinnittää erityisesti huomiota. Koiran olisi hyvä syödä rauhallisesti ja mielellään korotetulta alustalta, jotta minimoitaisiin ruuan keuhkoihin joutumisen riski.

Lähteet

Angela Bodey

Irlanninsusikoiran keuhkokuume

Suomen Irlanninsusikoirat ry - 45 v Juhlajulkaisu

Maria Heinävaara

17.2.2014 (liseniaatin tutkielma)

Bakteeriperäinen pneumonia koiralla

Irlanninsusikoirien kuolinsyyt Lähde: koiranet 1.12.2015	Keskim. elinikä	Yhteensä
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	9v 1kk	45
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	7v 4kk	11
Kasvainsairaudet, syöpä	6v 8kk	100
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	6v 7kk	14
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	6v 5kk	70
Hengitystiesairaus	5v 7kk	20
Silmäsairaus	5v 4kk	1
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	5v 11kk	10
Selkäsairaus	5v 11kk	14
Sydänsairaus	5v 11kk	63
Muu sairaus, jota ei ole listalla	4v 9kk	33
Immunologinen sairaus	4v 8kk	7
Sisäeritysrauhasten sairaus	4v 7kk	3
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	4v 4kk	26
Hermostollinen sairaus	4v 3kk	4
Kadonnut	4v 3kk	2
Luusto- ja nivelsairaus	4v 10kk	31
Tapaturma tai liikennevahinko	3v 8kk	18
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3v 7kk	3
Synnytysvaikeus	3v 11kk	4
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0v 5kk	4
Kaikki yhteensä	6v 0kk	483

Lisätietoja:

www.irlanninsusikoirat.org

→ Jalostuksen tavoiteohjelma

jalostus sihteeri@irlanninsusikoirat.org

jalostustoimikunta@irlanninsusikoirat.org

*Keuhkokuume
eli pneumonia*

www.irlanninsusikoirat.org

Keuhkokuume eli pneumonia

Bakteeriperäinen keuhkokuume on kohtalaisen yleinen koirilla esiintyvä bakteeri-infektion aiheuttama alempien hengitysteiden sairaus, ja sitä voi esiintyä kaiken ikäisillä ja rotuisilla koirilla. Keuhkokuumeelle on tyypillistä keuhkoihin kerääntyvä tulehdusneste ja keuhkokuudoksen tiivistyminen, jotka voidaan usein todeta röntgenkuvien perusteella. Se ei kuitenkaan välttämättä heti näy röntgenkuviissa, vaan voi näkyä vasta viiveellä. Keuhkokuumeen diagnostiikka perustuu koirilla yleensä oireiden ja kliinisen tilan sekä veren tulehdusarvojen ja keuhkojen röntgenkuvien arviointiin. Keuhkokuumeen vaikeusaste vaihtelee lievistä vakavaan, mutta irlanninsusikoiralla se on lähes poikkeuksetta aina vakava tila.

Irlanninsusikoirien sairastuminen keuhkokuumeeseen näyttäisi olevan lisääntynyt viime vuosina. Siihen voi sairastua ensimmäistä kertaa missä iässä vain, niin pentuna kuin vanhempanakin. Siihen saattaa sairastua esimerkiksi heikentyneen immuunipuolustuksen tai aspiraation (vierasta ainetta pääsee keuhkoihin) seurauksena. Usein se näyttää myös helposti uusivan.

Keuhkokuume voi tulla myös kennelyskän jälkitautina, joten kennelyskään on suhtauduttava aina vakavasti. Aspiraatiopneumonian yhtenä syynä saattaa olla ruokatorven laajentuma tai kurkunpään osittainen halvaus.

Oireet

Keuhkokuumeelle on tyypillistä oireiden äkillinen alkua. Oireita voivat olla kuume, väsymys, yskiminen, rohina hengitysteissä, kuolaaminen, pinnallinen hengitys ja lisääntynyt hengityksen tiheys, koira saattaa ”haukkoa happea”, ruokahaluttomuus sekä haluttomuus liikkua. Koiralla voi olla kaikki tai osa näistä oireista. Aspiraatiokeuhkokuumetta sairastavat koirat saattavat lisäksi oksentaa tai niillä voidaan havaita regurgitaatiota, eli mahansisällön palautumista ruokatorveen ja suuhun.

Vakavasti sairastunut koira myös saattaa seistä ns. keuhkokuumeasennossa, pää ja kaula ojennettuna eteen

yrityksen saada mahdollisimman paljon happea keuhkoihin. Koiralla on vaikeuksia mennä maate, koska makuuasennossa rintakehä ei voi laajentua niin paljon kuin seistessä. Oireilu saattaa alkaa täysin yllättäen ja kuume voi nousta nopeasti jopa yli 40 asteen. Tila on aina vakava ja vaatii välitöntä eläinlääkärin apua. Hoitamattomana koira saattaa menehtyä jopa muutamassa tunnissa.

Tyypillinen keuhkokuumeasento irlanninsusikoiralla. (kuva Edita Beresova)

Hoito

Antibioottihoito on irlanninsusikoiralla aloitettava välittömästi, tarvittaessa suonensisäisesti ja yhdistettynä suonensisäiseen nestehoitoon, joka parantaa ääreisverenkiertoa elimistössä ja siten edesauttaa antibiootin pääsyä keuhkoihin. Keuhkokuumeen aiheuttajana ovat yleisimmin tavalliset suun alueen bakteerit (kuten esim. Pasteurella, E. coli, streptokokit), mutta antibioottihoito joudutaan lähes poikkeuksetta aloittamaan ennen kuin aiheuttajabakteerista on tarkempaa tietoa. Lisäksi keuhkoihin kertyvä tulehduserite haittaa antibioottien pääsyä keuhkokuudokseen. Edellä mainituista syistä käytetään sellaisia antibiootteja, jotka kulkeutuvat

hyvin keuhkoihin ja tehoavat em. bakteereihin, lisäksi suositellaan käyttämään kohtalaisen isoja antibioottiannoksia. Esim. seuraavia antibiootteja voidaan käyttää: doksisykliini, enrofloxasiini yhdistettynä aminopenisilliiniin tai amoksisilliini+klavulaanihappo. Vakavaoireisilla koirilla kahden tai useamman antibiootin samanaikainen käyttö voi olla tarpeellista. Kuurin pituus on yleensä 3-6 viikkoa, jonka jälkeen tulisi ottaa kontrolliröntgenkuvat, jotta nähdään ovatko keuhkot parantuneet.

Antibioottihoito on keuhkokuumeen hoidon kulmakivi, mutta sen ohella voidaan käyttää erilaisia tukihoidoja. Keuhkokuumeen hoidossa mahdollisia tukihoidomuotoja ovat esimerkiksi happihoito, nesteytys ja fysikaalinen terapia. Tukihoidot helpottavat potilaan oloa, parantavat hapensaantia ja edesauttavat liman poistumista hengitysteistä. Tulehduskipulääkkeen käyttöä ei suositella rutiininomaisesti, vaan ainoastaan potilaalla, jolla kuume nousee vaarallisen korkeaksi.

Nesteytyksellä korjataan ensisijaisesti muun muassa kuumeesta johtuvaa nestevajausta, mutta sen on todettu vaikuttavan myös hengitysteiden värekarvojen toimintaan. Kuivuneella potilaalla hengitysteiden värekarvojen toiminta saattaa heikentyä, jonka vuoksi lima pääsee kertymään hengitysteihin. Nesteytys on tarpeellista myös siitä syystä, että kuivuneella eläimellä antibioottien pääseminen keuhkokuudokseen heikkenee siitäkin huolimatta, että tulehdus lisää yleisesti kudosten läpivirtausta. Kuivumisesta johtuva kudosten läpivirtauksen heikkeneminen voi siten laskea antibioottihoidon tehoa. Nesteytystä suositellaan käytettäväksi kuitenkin vain normaalin nestetasapainon ylläpitoon, koska liiallinen nesteytys voi vaarantaa keuhkojen normaalin toiminnan.

Vaikka liman poistumista hengitysteistä voidaan avustaa erilaisin tukihoidoin, yskänrefleksi on keuhkokuumeesta